

Sammanträde	Arbetsmarknads- och integrationsutskottet
Plats och tid	Sammanträdesrum Utsikten, Junogatan 2 kl. 09:00 tisdagen den 06 september 2022
Ordförande	Camilla Johansson
Sekreterare	Markus Hurtig

Föredragningslista

Föredragande

- **Upprop samt val av justerande** 09:00
 - **Informationsärenden enligt arbetsmarknads- och integrationsutskottets årshjul 2022**
Dnr KS 2022/00026
 - **Nationella minoriteter och minoritetsspråk** Annette Jonasson
Kl 09:10-09:30
 - **Arbetsmarknads- och integrationsutskottets övriga informationsärenden 2022**
Dnr KS 2022/00025
 - **Ansökningsläget, Uddevalla vuxenutbildning** Björn Wärnberg
Kl 09:30-09:45
- PAUS FÖR KAFFE KL 09:45-10:00**
- **Information om insatser för ökat valdeltagande** Said Osman
Björn Wärnberg
Stefan Einarsson
Kl 10:00-10:30
 - **Information om utanförskapsindex** Annette Jonasson
Kl 10:30-11:10

Ledamot och ersättare som är hindrad att delta i sammanträdet ska meddela detta till sekreteraren.

2022-08-16

Dnr KS 2022/00026

Handläggare

Utvecklare Annette Jonasson

Telefon 0522-69 60 49

annette.jonasson@uddevalla.se

Informationsärenden enligt arbetsmarknads- och integrationsutskottets Årshjul 2022, 6 september

Sammanfattning

Utskottet AIU, har valt att arbeta med förbestämda informationer fördelade över året enligt antaget Årshjul. Det nuvarande reviderade Årshjulet gäller för åren 2021 och 2022. Då 2022 innehåller ett möte färre än förra året 2021 (augusti månads möte), så läggs de informationerna in under resterande månader. Informationen om Nationella minoriteter och minoritetsspråk tas därför upp under detta möte. Temat för månadens informationer är i övrigt ”Regional tillväxt, företagande och kompetensförsörjning”.

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

I Sverige finns det fem nationella minoriteter. Romer, judar, sverigefinnar, tornedalingar och samer, där samer dessutom räknas som ett urfolk. Dessa fem minoriteter är skyddade av en lag vars syfte är att skydda och främja gruppernas kultur, språk och rätt till inflytanden.

Minoritetslagstiftningen trädde i kraft 1 januari 2010 och förstärktes 1 januari 2019.

Lagen som är en rättighetslag innebär bland annat en skyldighet för kommunen att anta mål och riktlinjer för sitt arbete med nationella minoriteter. Förutom det grundläggande skyddet som alla nationella minoriteter omfattas av, har kommuner ytterligare krav på sig att arbeta med minoriteter som bor i en kommun som tillhör ett förvaltningsområde. Uddevalla är sedan 2013 förvaltningsområde för finska språket. Som förvaltningsområde erhåller vi årligen ett statsbidrag á cirka 990 000 kronor. Läs mer under rubriken ”Ärendebeskrivning”.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2022-08-16

Riktlinjer för arbetet med nationella minoriteter i Uddevalla kommun

Förslag till beslut

Arbetsmarknads-och integrationsutskottet beslutar

att notera informationen till protokollet

2022-08-16

Dnr KS 2022/00026

Ärendebeskrivning

Kommunens skyldigheter gentemot alla nationella minoriteter:

1. Kommunen ska anta mål och riktlinjer för sitt arbete med nationella minoriteter. Dessa bör tas fram i samråd med minoriteterna.
2. Information till alla nationella minoriteter om deras särskilda rättigheter enligt lag.
3. Främja de nationella minoriteternas att behålla och utveckla sitt språk och sin kultur.
4. Främja barns möjligheter att föra gruppens arv vidare.
5. Genom strukturerade samråd ge minoriteter möjlighet till inflytande i frågor som särskilt berör gruppen. Rätten till inflytande avser inte minst barn och ungas inflytande.

Kommunens ytterligare skyldigheter som förvaltningsområde för finska språket.

1. Skyldighet att helt (eller minst till väsentlig del) erbjuda förskola och äldreomsorg på finska.
2. När kommunen är beslutsfattare, ge den enskilde rätt att använda finska vid kommunikation, muntligt och skriftligt. Samt meddela beslutet på finska.
3. Verka för att det finns tillgång till finskspråkig personal. Finskspråkighet ska ses som en merit vid rekryteringar.

Ovanstående skyldigheter gäller för alla förvaltningsmyndigheter i kommunen.

Hur efterlevs lagkraven?

Rent generellt upplever nationella minoriteter i Sverige att kommunala såväl som regionala och statliga förvaltningsmyndigheter ofta har svårt att efterleva kraven i minoritetslagen. Det finns starka röster som lobbar för att det ska kunna utdömas vite mot kommuner och förvaltningsmyndigheter som inte lever upp till lagstiftningen. 2021 publicerade länsstyrelsen en rapport över minoritetspolitikens utveckling där bland annat följande kommentar finns att läsa: "Det återstår mycket arbete för att fullt ut säkerställa rättigheterna för judar, romer, samer (även urfolk), sverigefinnar och tornedalingar. Framöver behöver kommuner och regioner både i och utanför förvaltningsområdena vara mer aktiva för att uppfylla kraven i minoritetslagstiftningen."

Detta gör vi idag

Uddevalla har 2020-05-13, antagit mål och riktlinjer för arbete med nationella minoriteter, se bilaga. Kommunen försöker årligen delta i samråd med finska minoriteter. Kommunen erbjuder förskola och äldreomsorg på finska samt erbjuder i viss utsträckning modersmålsundervisning på minoritetsspråk. Vidare används delar av statsbidraget för att finansiera olika kulturarrangemang, till exempel barnteater på biblioteket och inköp av finskspråkig litteratur.

Ovanstående aktiviteter är kopplade framför allt till gruppen Sverigefinnar utifrån våra åtagande som förvaltningsområde för finska språket.

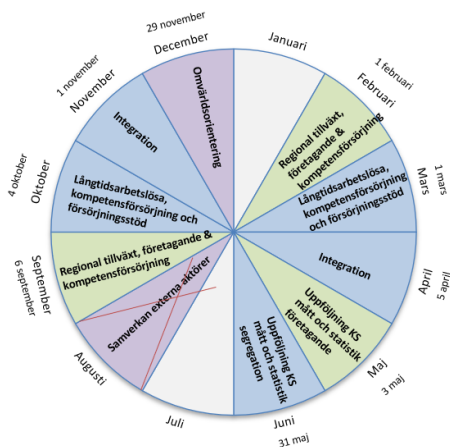
Kan Uddevalla göra mer för att främja nationella minoriteters inflytande och utveckling?

Frågor om nationella minoriteter är frågor om demokrati och mänskliga rättigheter som omfattas av en rättighetslag. För att efterleva lagkraven krävs det ett samordnande aktivt arbete, samt att varje verksamhet har kunskap om vad lagstiftningen innebär för deras verksamhet. Uddevallas arbete idag är mer passivt och bygger på eldsjälares initiativtagande.

En del av den kritik som nationella minoriteter riktar mot kommuner och förvaltningsmyndigheter är att frågorna sällan samordnas centralt och därför inte får genomslag i hela organisationen. När frågan separeras från den verksamhet och den styrande församling som strategiskt och på ett förvaltningsövergripande plan arbetar med övriga frågor om mänskliga rättigheter och demokratifrågor, riskerar efterlevande av lagen att försvagas. Sannolikt finns det effektiviserings- och kvalitetsvinster med att lyfta upp frågan om nationella minoriteters interna organisation.

Länsstyrelsen i Stockholm har tillsammans med Samtinget tagit fram en digital utbildning i minoritetslagstiftningen. Utbildningen riktar sig till politiker och tjänstepersoner i syfte att förbättra lagefterlevnad. Ett önskemål från producenterna är att politiker och tjänstemän genomför utbildningen som tar cirka två timmar och kan delas upp i flera olika tillfällen.

Utskottets Årshjul av förutbestämda informationer:

Malin Krantz
Kommundirektör

Annette Jonasson
Utvecklare

Antagna av kommunfullmäktige 2020-05-13 § 117

Riktlinjer för arbetet med nationella minoriteter i Uddevalla kommun

Riktlinjerna följer de inriktningar som Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk, pekar ut som mest angelägna:

- Nationella minoriteters språk
- Nationella minoriteters rätt till förskola och äldreomsorg på sitt språk
- Nationella minoriteters kultur
- Information till nationella minoriteter
- Kompetensutveckling om nationella minoriteter
- Delaktighet och inflytande i frågor som särskilt berör nationella minoriteter
- Samordning och uppföljning

Nationella minoriteters språk

Barn och utbildningsnämnden ska informera barn och ungdomar i kommunens skolor om rätten till modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken. Nämnden ska informera föräldrarna om möjligheten till och uppmana barn och unga att nyttja möjligheten till modersmålsundervisning.

Barn och utbildningsnämnden ska vid behov förstärka tillgången av lärare i de nationella minoritetsspråken.

Kultur och fritidsnämnden ska, i samverkan med barn och utbildningsnämnden samt med socialnämnden, uppmuntra och ta till vara initiativ från de nationella minoriteterna om språkliga och kulturella insatser i sina verksamheter där syftet är att stärka och utveckla de nationella minoritetsspråken.

Nationella minoriteters rätt till förskola på sitt språk

Barn och utbildningsnämnden svarar för att tillhandahålla förskoleverksamhet med finsktalande personal, inom ramen för att kommunen är förvaltningsområde för finska språket.

Barn och utbildningsnämnden ska, genom förskolan, verka för att barn som tillhör de nationella minoriteterna på lämpligt sätt får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt minoritetsspråk.

Nationella minoriteters rätt till äldreomsorg på sitt språk

Socialnämnden ska, när biståndsbeslut finns och den äldre vill det, ansvara för att tillhandahålla hemtjänst eller särskilt boende med finsktalande personal.

Socialnämnden ska, när biståndsbeslut finns och den enskilde vill det, verka för att på lämpligt sätt kunna erbjuda insatser på de nationella minoritetsspråken.

Socialnämnden ska verka för att någon av kommunens dagverksamheter eller träffpunkter kan vara särskilt inriktad på aktiviteter på finska.

Nationella minoriteters kultur

Kommunstyrelsen ska uppmärksamma samtliga minoriteters högtidsdagar genom att flagga med nationella minoriteters flaggor under dessa dagar. Högtidsdagarna är: Samernas nationaldag, Sverigefinnarnas dag, Internationella Romadagen och Tornedalingarnas dag. Den judiska minoriteter saknar däremot flagga och fastställd dag. Finlands självständighetsdag uppmärksammas med att flagga med finska flaggan på Finlands självständighetsdag.

Kommunstyrelsen ska även informera om och uppmärksamma nationella minoriteternas högtidsdagar.

Kultur och fritidsnämnden ska, i enlighet med biblioteksplanen, utveckla metoder och aktiviteter för att inspirera till ökad läsning och språkutveckling med särskilt fokus på förskolebarnen, även avseende de nationella minoriteterna.

Kultur och fritidsnämnden ska, i enlighet med biblioteksplanen, verka för biblioteket som inkluderande mötesplats, för personer som talar något av de nationella minoritetsspråken.

Kompetensutveckling om nationella minoriteter inom kommunen

Kommunstyrelsen ska stödja kompetensutvecklingsinsatser om de nationella minoriteternas rättigheter samt bistå med stöd och råd till kommunens nämnder.

Kommunens nämnder ska kompetensutveckla sina medarbetare om minoritetslagstiftningen, de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken. Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar för att ta fram underlag till utbildningar, samt samordnar insatserna.

Information till nationella minoriteter

Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns information om nationella minoriteters rättigheter och grundskyddet på kommunens webbplats samt att information om lagen finns tillgänglig på samtliga minoritetsspråk.

Kommunstyrelsen tillser att det genom kommunens kundcenter går att få service på finska.

Barn och utbildningsnämnden ska ge information till föräldrar om möjligheten att ansöka om finskspråkig förskola i kommunens e-tjänst där man ansöker om plats till förskola och skola. Nämnden ska även på annat lämpligt sätt informera om möjligheten till finskspråkig förskoleverksamhet.

Barn och utbildningsnämnden ska på lämpligt sätt ge information till kommunens elever, och deras föräldrar, om rätten till modersmålsundervisning på de nationella minoritetsspråken.

Socialnämnden ska på lämpligt sätt ge information om möjligheten att få beviljade hemtjänstinsatser eller beviljat särskilt boende med finsktalande personal.

Kommunstyrelsen ska inventera kommunens medarbetares kompetens i de nationella minoritetsspråken för att verka för att tillvarata språkkompetensen i organisationen.

Delaktighet och inflytande i frågor som särskilt berör nationella minoriteter

Kommunstyrelsen ska en gång per år inbjuda till och genomföra ett gemensamt samråd med samtliga nationella minoriteter i Uddevalla.

Kommunstyrelsen ansvarar för att inbjuda till särskilda samråd med sverigefinnar inom ramen för att kommunen är förvaltningsområde för finska. Berörda nämnders förvaltningar bör medverka vid samråden.

Samordning och uppföljning

Kommunstyrelsen samordnar arbetet med de nationella minoriteternas rättigheter i kommunen.

Kommunstyrelsen samordnar inrapporteringen av kommunens insatser i arbetet med de nationella minoriteterna till den statliga myndighet som svarar för uppföljningen på nationell nivå.

Kommunstyrelsen följer upp kommunens arbete med nationella minoriteters rättigheter. Uppföljningen sker inom ramen för kommunens system för uppföljning av verksamhet och ekonomi.

2022-08-16

Dnr KS 2022/00025

Handläggare

Utvecklare Annette Jonasson

Telefon 0522-69 60 49

annette.jonasson@uddevalla.se

Arbetsmarknads- och integrationsutskottets övriga informationsärenden 2022

Sammanfattning

Till mötet den 6 september finns en *övrig information*: **Ansökningsläget på Uddevalla vuxenutbildning.**

Ansökningar till gymnasiala yrkesutbildningar

- Totalt 653 ansökningar av 524 individer
- 209 antagna individer
- 45% män, 55% kvinnor

Söktrycket är något mindre än tidigare till flera av yrkesutbildningarna. Samtidigt finns det fler utbildningsvarianter än tidigare, och fler utbildningsinriktningar. Med anledning av lågt söktryck har starterna av fastighetsskötsel och florist skjutits upp.

Ansökningar till gymnasiala allmänna kurser

- Totalt 986 ansökningar av 470 individer
- 730 antagna individer
- 31% män, 69% kvinnor

Det är flest ansökningar till engelska och matematik. Majoriteten av de sökande söker så kallade rättighetskurser, vilket innebär en rätt till utbildningen.

Ansökningar till yrkeshögskoleutbildningarna

- Totalt 986 ansökningar av 470 individer
- 730 antagna individer

Läs mer under rubriken ”Ärendebeskrivning”.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2022-08-16

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och integrationsutskottet beslutar

att notera informationen till protokollet

2022-08-16

Dnr KS 2022/00025

Ärendebeskrivning

Ansökningar till gymnasiala yrkesutbildningar

- Totalt 653 ansökningar av 524 individer
- 209 antagna individer
- 45% män, 55% kvinnor

Utbildning	Ansökningar	Antagna
Barnskötare	65	25
Betong	18	6
Fastighetsskötsel	3	- inställd start
Filmarbetare lärling	79	32
Florist	13	- uppskjuten start
Fordonsmekaniker komb.	7	1
Fordonsmekaniker	33	8
Handel lärling	34	16
Inredningssnickare	19	5
Rengöringsservice	28	5
Restaurang	18	9
Restaurang kombination	29	15
Servicepersonal hotell	26	11
Svets	34	9
Vård distans	66	15
Vård förberedande	23	9
Vård och omsorg	54	21
Yrkesförare buss	29	8
Yrkesförare gods	75	14
	653	209

Söktrycket är något mindre än tidigare till flera av yrkesutbildningarna. Samtidigt finns det fler utbildningsvarianter än tidigare, och fler utbildningsinriktningar. Med anledning av lågt söktryck har starterna av fastighetsskötsel och florist skjutits upp.

2022-08-16

Dnr KS 2022/00025

Ansökningar till gymnasiala allmänna kurser

- Totalt 986 ansökningar av 470 individer
- 730 antagna individer
- 31% män, 69% kvinnor

Det är flest ansökningar till engelska och matematik. Majoriteten av de sökande söker så kallade rättighetskurser, vilket innebär en rätt till utbildningen.

Ansökningar till yrkeshögskoleutbildningarna

- Totalt 986 ansökningar av 470 individer
- 730 antagna individer

Utbildning	Ansökningar	Antagna
Backend-utvecklare	57	30
Digital store manager	20	11
E-commerce product manager	74	33
Marin serviceingenjör	36	28
Stödpedagog	69	26
	256	128

Malin Krantz
Kommundirektör

Annette Jonasson
Utvecklare